

Huvudman

Pajala kommun
kommun@pajala.se

Beslut

Datum 2026-06-11

Dnr SI 2025:7227

Sida 1 (6)

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Gårdbyskolan i Pajala kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 29 januari 2026.

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har hösten 2025 genomfört en tillsyn av Gårdbyskolan i Pajala kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande undervisningstid, fjärrundervisning, frånvarohantering, särskilt stöd, kränkande behandling, ordningsregler och utredning vid ordningsstörande beteende samt signering av betyg.

Skolinspektionen har den 29 januari 2026 beslutat att förelägga Pajala kommun att senast den 30 april 2026 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande undervisningstid, särskilt stöd, kränkande behandling, ordningsregler och utredning vid ordningsstörande beteende samt signering av betyg.

Pajala kommun har efter beslutet begärt anstånd till den 7 maj 2026 att inkomma med redovisningen, vilket beviljades av Skolinspektionen. Pajala kommun har därefter den 5 maj 2026 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Pajala kommun har följt föreläggandet samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Undervisningstid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde i beslut den 29 januari 2026 att det var en brist att elever i anpassade grundskolan som läser integrerat i grundskolan inte fick undervisning i enlighet med den nationella timplanen för anpassad grundskola.

Av huvudmannens redovisning framgår att den elev som var mottagen i den anpassade grundskolan men som läste integrerat i grundskolan bytt till en annan skola. Det finns därmed inte längre någon elev som är mottagen i anpassade grundskolan men läser integrerat i grundskolan. Under tiden eleven gick på skolan har rektorn sett över timplanen och fördelat om undervisningstid mellan olika ämnen så att eleven skulle få den garanterade undervisningstiden.

Rättslig reglering

Den totala undervisningstiden för varje elev i den anpassade grundskolan ska vara minst 6890 timmar. Den garanterade undervisningstiden är fördelad i en timplan. Av bestämmelser om fördelning av den garanterade undervisningstiden (timplan) framgår minsta undervisningstid i timmar per stadium och ämne. I lågstadiet är den garanterade undervisningstiden 1 860 timmar. I mellanstadiet är den garanterade undervisningstiden 2 141 timmar och i högstadiet 2 659 timmar. Huvudmannen får besluta om ytterligare undervisningstid utöver den garanterade undervisningstiden. Huvudmannen beslutar efter förslag av rektorn om fördelning mellan årskurserna av undervisningstiden (11 kap. 6–7 §§ skollagen och 10 kap. 2 4 §§ samt bilaga 2 till skolförordningen).

Timplanerna för grundskolan och den anpassade grundskolan skiljer sig mellan de olika ämnena. I högstadiet är den garanterade undervisningstiden i den anpassade grundskolan exempelvis högre i ämnena hem- och konsumentkunskap, musik, slöjd och svenska eller svenska som andraspråk.

Skolinspektionens bedömning

Av huvudmannens redovisning framgår att den elev som var mottagen i anpassad grundskola men som läste integrerat med grundskolan inte längre går kvar på skolan och att skolan korrigerat undervisningstiden medan eleven gick kvar. Skolinspektionen bedömer utifrån ovan redovisade omständigheter att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde i beslut den 29 januari 2026 att det fanns brister avseende att anmäla till rektorn att en elev kan vara i behov av särskilt stöd samt utvärdering av åtgärdsprogram.

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn vid två tillfällen under vårterminen 2026 informerat all personal om skolans rutiner för hur en anmälan om särskilt stöd går till. Under perioden den 29 januari – 23 april 2026 har tolv elever anmälts för behov av särskilt stöd. Det framgår av redovisningen vilka elever som anmälts, datum för anmälan samt vilket ämne anmälan avser. Huvudmannens redovisning innehåller även sex åtgärdsprogram som utarbetats under perioden. Rektorn beskriver i en komplettering att fem av sex åtgärdsprogram har utvärderats vid den tidpunkt som anges i åtgärdsprogrammen. Ett åtgärdsprogram har inte utvärderats vid angiven tidpunkt på grund av sjukdom för lärare, vårdnadshavare och elev vid de inplanerade tillfällena vilket gjort att utvärderingen flyttats och ska ske den 12 juni 2026.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt (3 kap. 7 § skollagen).

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn och om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 11 § eller i form av anpassad studiegång enligt 12 § kan rektorn inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas (3 kap. 9 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Kränkande behandling**Omständigheter som ligger till grund för bedömningen**

Skolinspektionen bedömde i beslut den 29 januari 2026 att det fanns brister avseende att anmäla till rektorn när en elev utsätts för kränkande behandling vilket medförde att alla fall inte anmälades.

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn vid två tillfällen under vårterminen 2026 informerat all personal om skolans rutiner för hur en anmälan till rektorn går till om en elev utsätts för kränkande behandling. Återkommande terminsvisa uppföljningar är också inplanerade. Under perioden den 29 januari – 23 april 2026 har sju anmälningar inkommit till rektorn. Av redovisningen framgår även att tryggheten på skolan blivit betydligt bättre.

Rättslig reglering

En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden (6 kap. 10 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Ordningsregler och utredning vid ordningsstörande beteende**Omständigheter som ligger till grund för bedömningen**

Skolinspektionen bedömde i beslut den 29 januari 2026 att det fanns brister avseende studieron på skolan. Skolinspektionen konstaterade

brister i arbetet med uppföljning och efterlevnad av ordningsreglerna. Skolinspektionen bedömde vidare att det var en brist att rektorn inte sett till att det genomförs utredningar gällande de elever som vid upprepade tillfällen stört ordningen eller uppträtt olämpligt.

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn i samråd med eleverna i elevrådet följt upp hur ordningsreglerna efterlevs. Ordningsreglerna har även diskuterats under klassråd och eleverna har, via elevrådsrepresentanterna, lämnat förslag vilket föranlett en revidering av ordningsreglerna. Även personal och vårdnadshavare har varit delaktiga i ordningsreglernas utformning, som rektorn sedan beslutat om. Vid en uppföljning med elevrådet den 25 mars 2026 framkom att ordningsreglerna nu efterlevs och att arbetsmiljön och tryggheten har blivit betydligt bättre på skolan.

Huvudmannen beskriver vidare i redovisningen att det genomförts två utredningar med anledning av ordningsstörande beteende under perioden 29 januari – 23 april 2026. Vårdnadshavare har deltagit i utredningarna och åtgärder har vidtagits.

Rättslig reglering

Ordningsregler ska finnas för varje skolenhet. Ordningsreglerna och hur de följs ska regelbundet följas upp. Orsakerna till uppföljningens resultat ska analyseras. Ordningsreglerna ska utarbetas, följas upp och, vid behov, omarbetas under medverkan av eleverna. Rektorn beslutar om ordningsregler (5 kap. 5 § skollagen).

Om en elev vid upprepade tillfällen stört ordningen eller uppträtt olämpligt eller om eleven gjort sig skyldig till en allvarigare förseelse, ska rektorn se till att saken utreds. Samråd ska ske med elevens vårdnadshavare. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas (5 kap 9 § skollagen).

Med utgångspunkt i vad som har framkommit vid en utredning enligt 9 § första stycket ska rektorn se till att åtgärder genomförs för att få eleven att ändra sitt beteende (5 kap 10 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Signering av betyg

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde i beslut den 29 januari 2026 att det fanns brister avseende signering av betyg i betygskatalogen. Detta eftersom den tidigare rektorn på skolan signerat som medbedömande lärare i betygskatalogen i de fall där den undervisande läraren inte hade lärarlegitimation. Den tidigare rektorn arbetade inte som lärare och kan därmed inte gå in i rollen som medbedömande lärare och signera i betygskatalogen.

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn informerat personalen om bestämmelserna kring sambedömning när en lärare saknar lärarlegitimation. Rektorn har den 23 april 2026 informerat om vilka lärare som ska vara delaktiga inför betygssättningen i juni 2026.

Rättslig reglering

Beslut om betyg ska dokumenteras i en betygskatalog (6 kap. 10 § skolförordningen).

Den eller de som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med en egenhändig signatur. Om betygskatalogen förs elektroniskt får uppgiften i stället skrivas under elektroniskt (7 § Skolverkets föreskrifter om betygskatalog).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Jessika Andersson

Beslutsfattare
Signerat av: Jessika Andersson

X Anders Holmgren

Föredragande
Signerat av: Anders Holmgren